

Terminalen

Personallidning för Volvo Data AB • Nr 5/89 • Chefredaktör & ansv utg Annika Lundberg

VOLVO

Öppet mot havet

Ja, så heter den målning i fyra delar som Sassa Buregren skapat för Volvo Datas nya entré i HD på VAK.

Terminalen besökte henne i hennes ateljé när hon höll på att lägga sista handen på sin målning (foto: Conny Nylén).

— SIDAN 10 —

Hett möte om MMM

Det gick stundom ganska hett till vid det senaste planeringsmötet i Människa-Maskin-Mening. Nu är det i allafall klart att processen rullar vidare.

Företagsledningen har nu lovat att sätta av pengar för det fortsatta arbetet på enheterna i lokalt ansvarstagande, som därmed också ska synas konkret i varje enhets budget.

— SIDAN 3 —

Vinn häfte till Liseberg

Är du bra på förkortningar? Passa då på att vara med i Terminalens sommarlätta tävling där de tio först dragna rätta lösningarna vinner var sitt stort Lisebergs-häfte.

— SIDAN 15 —

Jag gjorde det... igen!

Jag gjorde det... igen! Såg att det fanns kaffe kvar, ryckte till mig en plastmugg och fyllde den med den obligatoriska kaffeskvätten.

Så hände vad som alltid brukar hända. Jag klunkade i mig den svarta drycken och slängde sedan helt sonika plastmuggen i papperskorgen. Igen!

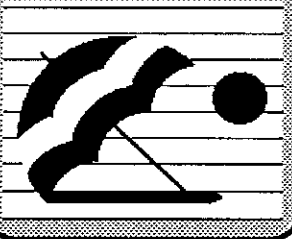
Egentligen skäms jag. Det är ju inte klokt vad man är bekväm av sig. Jovisst har jag en miljövänlig keramikmugg på jobbet. Men den går man ju inte alltid och bär på när kaffesugget blir akut.

Det är med en viss gnutta avund jag tänker på Volvo Svenska Bil. Sedan i början av juni finns det nämligen inte längre några plastmuggar i fikarummen på Svenska Bil.

Varför? Deras skyddskommitté har, enligt Svenska Bils personaltidning Tvärs, kommit fram till att platsmuggarna ska bort eftersom de är farliga både ur miljö- och hälsosynpunkt.

Så nu slipper de anställda på Svenska Bil falla för den lude plastmuggen längre. Ta bort dem från Volvo Data också! Och ha en riktigt skön semester!

ANNIKA LUNDBERG

KLOTTER- PLANKET

Insändare kan man aldrig få för mycket av. Ta chansen att tycka fritt ur hjärtat.

Vill du vara anonym så gör det bra. Din identitet kommer endast redaktionen att känna till.

Fatta pennan och bidra till en levande debatt! Memoid: VD. TERMINAL Adress: avd 2030, HD 1S.

Tänk positivt, till varje pris...

Denna underbara berättelse om konsten att se saker och ting positivt vad som än händer, har Terminalen fått från Rolf Niklasson på avd 2360 Speciella system. Läs och njut!

När jag vaknade i morse kände jag mig på dåligt humör.

Men det var jag glad för. Det visade ju att jag hade känslor.

Sedan tog jag Idomin istället för tandkräm på tandborsten. Då förstod jag att även den bäste kan göra fel. Jag kände mig djupt tacksam över den insikten.

Mjölkpaketet föll ut

När jag öppnade kylskåpet föll ett mjölkpaket ut, gick sönder och stänkte ned mina skor och byxor. Jag intalade mig att det var bra för ovanlådret. Byxorna hade jag ändå tänkt byta.

Under tiden kokade frukostkaffet över. Det fick mig att komma ihåg att kaffe på tom mage är hälsovådligt.

Just som jag hade slagit igen ytterdörren märkte jag att jag hade glömt nycklarna. Den stunden, den sorgen nynnade jag och tänkte på att jag inte behövde bryta mig in förrän efter arbetet.

Fastnade i cykelkedjan

Att de nya byxorna fastnade i cykelkedjan och att jag körde in i grannens häck spelade egentligen ingen roll.

— Tur att det inte var ändå dyrare byxor, mumlade jag glatt. Och att det inte var grannens häck, tillade jag positivt och vitsigt.

På jobbet tog jag in kaffekoppen till skrivbordet och råkade spilla ut det mesta på manuset till periodrapporten.

— Det kunde varit tre veckors arbete, ropade jag ut i korridoren. Tur att det bara var ett fjortondagarsjobb som blev förstört! Och förresten hade jag ändå tänkt arbeta om det!

Till lunch tog jag en råkosttallrik och bet av en tand på en

liten sten. Just den tanden hade alltid varit lite sned så jag bad tandläkaren att dra ut rasket. lika bra att inte ha några sneda tänder tänkte jag och kände mig uppåt.

På hemvägen skulle jag ta ut pengar, men mitt kort försvann i bankomaten och kom inte ut igen, fast jag genast på minuten bankade.

— Nåja, de pengarna hade jag ändå bara gjort av med, filosoferade jag lugnt och tillämpade lite avslappningsteknik.

Explosion

Låssmeden kostade bara 200 kronor och explosionen när jag knäppte på TV:n blev inte särskilt kraftig. Nu kan jag skaffa text-TV. Och så blev ommålningen av tapeten äntligen av. Så bra!

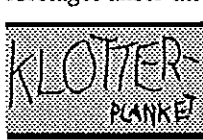
— Det är fint att tänka positivt, tänkte jag positivt och kastade mig i sängen så att benen - på sängen - vek sig. Annars vet man inte vad som kunde ha gått snett idag!!!!!!

Vilken slags städning anser företaget att vi behöver?

I förra numret av Terminalen skrev jag en insändare om städningen här i HD. Om städerskorna har uppfattat detta som kritik mot det arbete de utför, ber jag om ursäkt.

Det var absolut inte min mening. Avsikten var att ta

reda på vilken slags städning företaget anser att vi behöver.

Det handlar ju om vår arbetsmiljö och för den är Volvo Data ansvarigt,

inte städerskorna. Tydligt är detta dock ingen fråga att få svar på i Terminalen, utan vi som är intresserade kommer att ta kontakt med dig personligen, Albert.

TRÖTT PÅ ATT NYSA

Terminalen

Personaltidning för Volvo Data AB.

Chefredaktör och ansvarig utgivare: Annika Lundberg, tel 66 73 64.

Memoid: VD. TERMINAL Internadress: avd 2030, HD 1S Postadress: Terminalen, Volvo Data AB, 405 08 Göteborg. Årgång: 18 Redaktionskommitté: Företaget: Rolf Bäckström, Ingvar Gall. SIF: Leif Hägerström. CF: Ragnhild Westin. Adjungerad: Annika Lundberg. Kontaktkommitté: Ingvar Gall avd 2030, Pia Magnusson avd 2170, Arne Hasselgren avd 2210, Marie Wolmesjö avd 2301, Margareta Pettersson avd 2450, Ulf Linnarsson avd 2550, Gunnar Hindelius avd 2602, Aleksander Ratz avd 2850, Anita Rasmusson avd 2980, Magdalena Dahlsjö avd 8210, Douglas Lundqvist avd 8301, Lilian Örgmäe avd 8900. Sättning: Redaktionen MacIntosh. Repro och tryck: Tryckeri AB Framåt, Göteborg.

Terminalen trycks på miljövänligt papper.

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera och ev korta ner insänt manus. Detta nummer är slutredigerat den 26 juni.

"Hett" stormöte om Människa-Maskin-Mening:

Processen rullar vidare

Det gick stundom hett till när enhetschefer och så småningom företagsledningen samlades den 16 juni för att planera hur Volvo Data ska gå vidare med Människa-Maskin-Mening (MMM).

— Jag lovar att ni inte kommer att få lugn och ro i det här området. Ni kommer inte att få glida in i tekniken, sade Volvo Datas VD Göran Kling till sist. Men en innan dess hade man långa diskussioner.

Företagsledningen har lovat att sätta av pengar för det fortsatta arbetet på enheterna i lokalt ansvarstagande.

Budget för lokalt ansvarstagande

Syftet är att man redan i den budgetprocess som följer direkt efter semestern ska jobba på ett sätt som stämmer med lokalt ansvarstagande eller decentralisering. "Vad har jag för ansvar?" "Vad vill jag?", är frågeställningar som ska återspeglas i de olika enheternas budget. Det lokala ansvarstagandet ska helt enkelt synas även i budgeten.

— Vi vill vara ett framgångs-

rikt företag. Det är bra för oss och det är framför allt bra för Volvo, sade Göran Kling.

— Vi har fyra strategiska mål för att nå dit:

1. Våra tjänster ska vara anpassade efter kundens behov.
2. Volvymtjänsterna ska ha hög kvalitet och ett bra pris.
3. Kompetensuppbyggnad.
4. "Det goda företaget".

— Vi lägger ner många miljoner på de tre första målen. Och de leder oss självfallet mot det framgångsrika företaget. Men på det fjärde målet lägger vi inte så mycket tid och resurser.

— Jag tror att ni inom varje enhet måste fundera igenom vad det är ni måste göra för att bli den "goda enheten".

Tvekar inte

— Vi i företagsledningen tvekar inte. Vi har vilja och är beredda att avsätta både stöd och pengar. Volvo Data måste bli det "goda företaget" för att vi ska bli riktigt framgångsrika, sade Göran Kling.

— MMM känner jag har jobbat med er och era medarbe-

tare som individer och i grupper. Man har diskuterat marknadsorientering och decentralisering.

— Ur MMM har det kommit grejer. Frågan är hur vi på Volvo Data tar hand om individen?

Analys

— Vi måste ta fram analysen av det som kommit fram i MMM. I företagsledningen trodde vi att ni skulle ge oss svar. Då blev ni förbannade och tyckte att vi skulle ge er svar, konstaterade Göran

Kling.

Bakom detta låg det faktum att enhetscheferna under förmiddagen inte kunde enas om att arbeta med frågor som introduktion av nyantällda, relationsutvecklade samtal, mentorskap och förflyttningsetik. Man efterlyste istället en grundligare redovisning av vad man kommit fram till i MMM, vilka problem som finns och vilka åtgärder man kan vidta.

Så småningom började man i allafall att i grupper diskutera hur man ska gå vidare med MMM.

Efter en del diskussioner beslöt mötet att ge Berit Sernbo på Verksamhetsutveckling i uppdrag att ta fram en analys dels för Volvo Data totalt, dels för varje enhet. Analysen ska visa vad som har hänt under "MMM-året" och även visa hur problemställningen ser ut.

Hon fick dessutom i uppdrag att ta fram ett förslag till åtgärdsplan för Volvo Data totalt, medan enheterna själva tar fram sina respektive åtgärdsplaner lokalt. På sikt kommer Göran Kling att presentera resultatet av MMM i Volvo Datas styrelse.

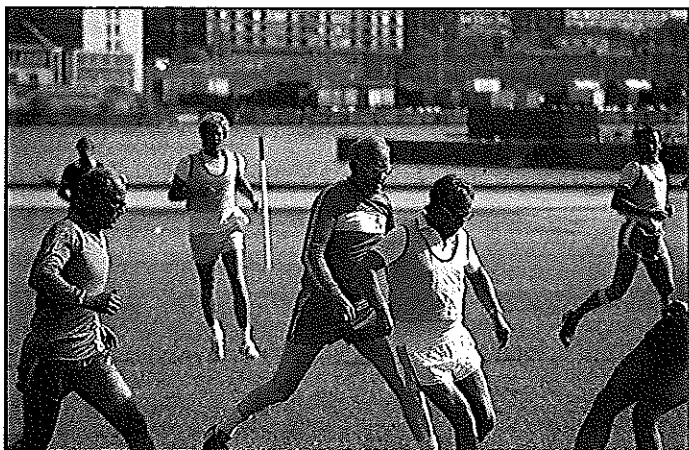
Viktigt uppgift

— En av de allra viktigaste uppgifterna i den närmaste framtiden måste vara att göra analysen och komma med åtgärdsprogram, underströk Rolf Bäckström.

— Rätt skött kan detta vara en mycket viktig del att presentera för styrelsen, så att man får bort stämpeln att Volvo Data är ett passivt serviceföretag och stället visar att det är ett aktivt kunskapsföretag, sade en mycket trött men förhoppningsfull Ulf Nilsson som därmed också tog farväl av Volvo Data.

ANNIKA LUNDBERG

Fotbollsfest med tradition på Eriksberg

En rolig och "stunsig" fotboll bjöds det på när PV och Konsultgruppen drabbade samman i årets fotbollsmatch på Eriksberg. En oförglömlig och trevlig afton (foto: Björn Kärf).

Tisdagen den 13 juni var det Konsultgruppens tur att arrangera den årliga fotbollsmatchen mellan PV Konstruktions systemavdelning och Volvo Datas konsultgrupp. Nu skulle det spelas härlig fotboll. Båda lagen förstärkta med managementgossarna Mattsson och Kling. De 2x25 minuterna innehöll spännande tillbud, fina passningar, makalösa räddningar och många mål. Från Konsultgruppen utmärkte sig Janne Arthursson genom att göra Volvo Datas samtliga tre mål. Tjejerna gjorde sitt bästa. Både Konsultgruppens Yvon-

ne Johansson och PV:s Marianne Erlandsson och Katarina Lundqvist gjorde fina insatser.

Publiken gladdes särskilt åt Bosse Lundins excellenta klacksparkar och Göran Klings fantastiska "rumppassning". Lite malört blandades i glädjebägaren då både Håkan Karlsson och Hans Afzelius i sin iver skadade sig.

Matchen slutade 7-3 till våra ärade kunder. Efter det avnjöt samtliga 55 personer innehållet i picknickkorgarna allt medan solen sakta försvann bakom Älvsborgsbron.

GUNILLA WALLER

Ronny Westher apropå strukturutredningen: Stora möjligheter till besparingar

Strukturutredningen, som syftar till att få kläm på bästa struktur av hårdvara, operativ personal och lokalytor för stordatorer inom Volvo Sverige, har nu varit igång sedan förra året. Tillsammans med kundbolagen utreder Volvo Data hur man ska kunna sänka kostnaderna.

Resultatmässigt finns ett par hållpunkter att peka på:

- 3 av 13 datorhallar har eliminerats,
- ytterligare datorhallar är "föremål för utredning",
- 22 av 26 datorer kan komma att omfördelas. Resterande datorer kan då logiskt delas in efter hur mycket utrymme respektive Volvo-bolag behöver.

Strukturutredningen handlar självklart inte om att lägga ned så mycket som möjligt och därigenom spara stora pengar, utan den handlar om att hitta det mest effektiva utnyttjandet av rätt konstellation verktyg.

Grundlig "förundersökning"

Besluten om vilka resurser som berörs har föregåtts av ett omfattande arbete, oberoende konsultar har engagerats, studiebesök till England och USA har genomförts, Volvo Datas seniorer har involverats, "individen" inom Volvo Data har fått se över sitt respektive område, bilaterala möten med produktionsbolagen har hållits.

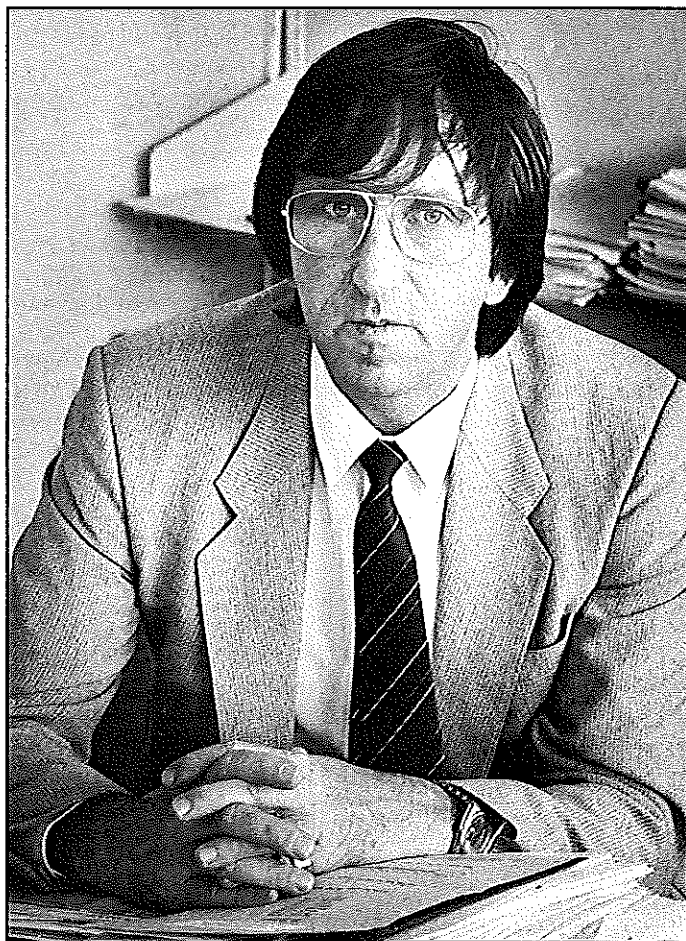
— Resultatet visar på stora

besparingspotentialer, berättar Ronny Westher i Volvo Datas företagsledning. Han har det övergripande ansvaret för strukturutredningen.

— Här satt vi med skyhöga kostnader i maskiner och lokaler och fann att vi kan göra samma arbete utifrån en betydligt mer anpassad struktur.

Sparat 40 miljoner hittills

— Vid ingången av 1988 kunde vi konstatera att det fanns 13 datorhallar med 26 datorer inom Volvo Sverige. De sammanlagda omkostnaderna som rapporterades in från bolagen uppgick till cirka 330 miljoner kronor på årsbasis. Med de förändringar vi genomfört fram

— Vi har hittills sparat cirka 40 miljoner tack vare förändringar vi genomfört i samband med strukturutredningen, säger Ronny Westher, som utsetts till viceVD och direktör i Volvo Data från 1 juli (foto: Conny Nylén).

till idag har vi hittills sparat cirka 40 miljoner kronor. Det är en icke blygsam besparingspotential på 60 miljoner på årsbasis, fortsätter Ronny.

— Idag har vi eliminerat datorhallarna hos Volvo Data Syd, P2 Data och PV:s DCÖK. Vi undersöker nu möjligheten

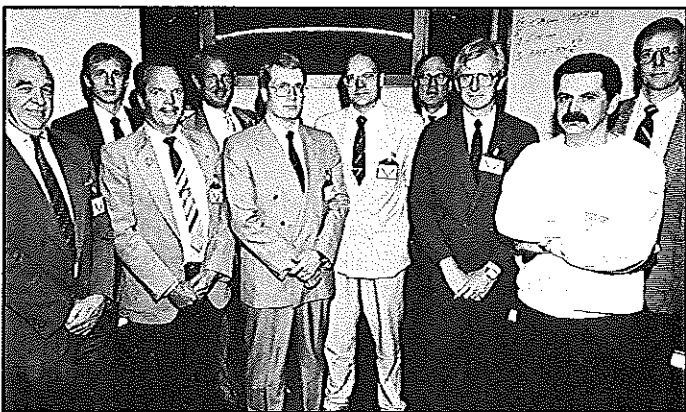
till att ta bort ytterligare hallar.

Vilka det kan bli vill inte Ronny gå in på närmare förrän det är definitivt klart.

— Även utlandet har varit med i insamlandet av uppgifter och för närvarande pågår en liknande utredning i USA.

ELISABETH LUNDMARK

NORIT-träff på Volvo Data

NORIT:s referensgrupp träffades i början av juni på Volvo Data med representanter från NOKIA, IBM, Valmet, ABB Tekniska Högskolan i Linköping, m fl (foto: Conny Nylén).

I början av juni besökte NORIT:s referensgrupp Volvo Data.

NORIT står för Nordiska Institutet för Informationsteknologi och har som syfte att utveckla och förmedla utbildning inom informationsteknologi.

Med i NORIT är en rad olika tekniska högskolor i Finland, Norge och Sverige. Dessutom sitter representanter för företag som Valmet, Nokia, IBM, ABB och även Volvo Data (för Volvo) med i NORIT.

Det var Pehr G Gyllenhammar som för några år sedan tog

initiativet till NORIT. Tanken var att garantera att utbildning i informationsteknologi i Norden inte kom på efterkälken, jämfört med övriga världen.

— NORIT har för Volvo Datas del bl a betytt att vi har etablerat kontakter med utbildningsavdelningarna på IBM, ABB och NOKIA och även fått djupare kontakter med högskolan i Linköping, berättar Aleksander Ratz, chef för Skolan och även medlem i NORIT:s referensgrupp.

ANNIKA LUNDBERG

Fler MMM-frågor och fler svar

FRÅGAN!

"Hur positionerar sig Datacentralen inför kommande kundkrav på dygnet runt-service (dvs övervakning, teknisk support, etc), med tanke på att människan fortfarande ska vara den viktigaste resursen?"

Lars Åström, chef för 2100 Datacentralen, svarar:

— Det var en knivig fråga att svara kortfattat på. Inriktningen är att inte öka antalet skiftgående personal utan att istället satsa på "tekniska" åtgärder för att klara biffen.

Just nu håller vi på att kartlägga kundernas behov av ökat öppethållande och när i tiden behovet uppstår. Kartläggningen är inte klar ännu, men det ser ut som om vi har ytterligare något år på oss att ta fram de verktyg som behövs.

Redan pågår ett par forskningsprojekt som syftar till att minimera operativa ingrepp och att öka möjligheterna att erbjuda ökat öppethållande: avd 2230 driver ett projekt som syftar till att etablera dedikerade nät-CPU:er, 2100 är i uppstartfasen av ett automatiseringsprojekt för övervakning, Omiljö-realisering som ska ge logiska driftmiljöer har börjat, osv.

Men ökat öppethållande kommer troligen också att kräva tillgång till teknisk expertis även utanför normal arbetstid. Hur vi ska lösa detta är ännu inte fullt klart. Troligen måste det ske med någon form av jour eller beredskap.

Formerna för detta måste ytterligare utredas, ersättningsar, kompensationer mm, innan detta går att genomföra. Kanske finns det samarbetsmöjligheter med Volvo's USA-baserade datacentraler så att vi kan utnyttja tidsdifferensen positivt.

Jag vill dock klart poängtera att vi kommer att ta mycket stor hänsyn till "den enskilda individen" i denna utveckling och fortfarande gäller, mer än någonsin, att människan är den viktigaste resursen - ÄVEN INOM DRIFTEN

FRÅGAN!

"Hur stor löneskillnad anser företaget att det ska vara mellan en SIF- respektive CF-ansluten medarbetare som utför ett likvärdigt arbete? Och vad anser företaget att det relativa löneläget ska vara för systemutvecklingsavdelningarna?"

Bo Blomqvist på Personal, svarar:

— Frågan om vilken lönepolitik ett företag ska ha är i första hand en företagsledningsfråga. Därmed får svaret på frågan ovan bli en redovisning av företagsledningens syn på ev löneskillnader och relativa lönelägen inom Volvo Data.

1. Vad avser lön och organisationsstillhörighet är inställningen helt klar; om två personer utför ett likvärdigt arbete, så ska eventuella löneskillnader dem emellan inte vara en effekt av olika facklig tillhörighet. Och om sådana skillnader kan konstateras så är det i företagets intresse att de undanröjs. Under senare år har dock centralt förhandlade lönepotter motverkat denna inriktning.

2. Något önskat relativt löneläge har inte fastställts för enskilda enheter eller verksamheter inom Volvo Data. Däremot är inriktningen att Volvo Data totalt ska ha ett relativt löneläge, som svarar mot Göteborgsregionens löneläge.

När det gäller systemutvecklingsenheterna är vi väl medvetna om att dessa idag är utsatta för lönekonkurrens från konsultmarknaden. Och där har vi svårt att konkurrera fullt ut. Men vi följer utvecklingen noggrant och inser att löneskillnaderna inte får bli för markanta.

FRÅGAN!

"Bland Volvo Datas personal finns idag många inom åldersintervallen 40 - 50 år. Inom inte alltför många år kommer många av dem att känna att man inte orkar "hänga med" i den snabba tekniska utvecklingen, utan kanske vill ägna sig åt andra mindre krävande arbetsuppgifter. Hur ska Volvo Data kunna försörja dessa med fortfarande intressanta arbetsuppgifter?"

Sten Ramqvist, Personal, och Gunnar Mattsson, Verksamhetsutveckling, svarar:

— Vi känner väl till frågeställningen då frågan varit uppe till diskussion tidigare. Vi tror att det kommer att finnas möjlighet till intressanta arbetsuppgifter inom Volvo Data, även om man kommit upp i över 50 års ålder och inte vill ägna sig åt teknikutveckling eller liknande.

Dock kan en begränsning i urvalet av arbetsuppgifter finnas då Volvo Data inte kan erbjuda hela spektrat av arbetsuppgifter som finns i ett sedvanligt svenskt företag. Vi kommer även i fortsättningen att ha behov av arbetsinsatser utanför det egentliga ADB-området.

En solig dag i Slottskogen...

Den 13 juni var det brännbollsturnering i Slottskogen mellan Volvo Penta, Volvo Data och två lag från VHK. I strålande solsken inleddes drabbningen mellan de tappra 600... nåja, ett hundratal var de lilla fall.

Första matchen gick mellan Data och VHK 1. Spelstilarna skulle komma att visa sig minst sagt diversifierade, som det ska vara i ett modernt företag... Data öppnade starkt och vann med 77 mot 53.

När det var dags för Datas

andra match, denna gång mot Penta, gick det till en början inte fullt så bra. Eller som en gladlynt datait sade efter fikapausen: "Fulla av korn och självförtroende studsar vi in på plan!" Det gick definitivt trögare än tidigare, och vid ett nervöst tillfälle var det endast tre dataiter kvar inne. Men till slut vände fru Fortuna Penta ryggen. Data kunde bränna ut den sista Pentaspelaren, och vinna matchen med 117-46.

Slutresultatet blev ett som vi på Volvo Data kan glädja oss över: Data vann alla sina matcher och därmed även turne-

ringen! Bra "jobbat", Data! JONAS HALLBERG, för Terminalen, i Slottskogen

Volvo Datas lag segrade i Volvos inofficiella brännbollsmästerskap i Slottskogen (foto: Conny Nylén).

2600-möte i Marstrand: Lyssnade till Jarl Borséns klokskap

Torsdagen den 18 maj lyssnade ett femtiotal medarbetare från 2600 CAE/TMS på den välkända TV-profilen Jarl Borsén. Det hela tilldrog sig i Marstrand där 2600 samlats för ett enhetsmöte under två vackra försommardagar.

Jarl "underhöll" deltagarna under en hel förmiddag på ett delvis ostrukturerat, men charmerande sätt och med en härlig blandning av både abstrakta och konkreta bilder ur livet.

Bland mängden av "kloka ord" som Jarl pekade på, noterades några:

- Livet består av ett stort antal

möten. Ett möte mellan två personer är ett möte mellan två kunskaper och två erfarenheter.

- Fyra grundstenar för goda relationer:

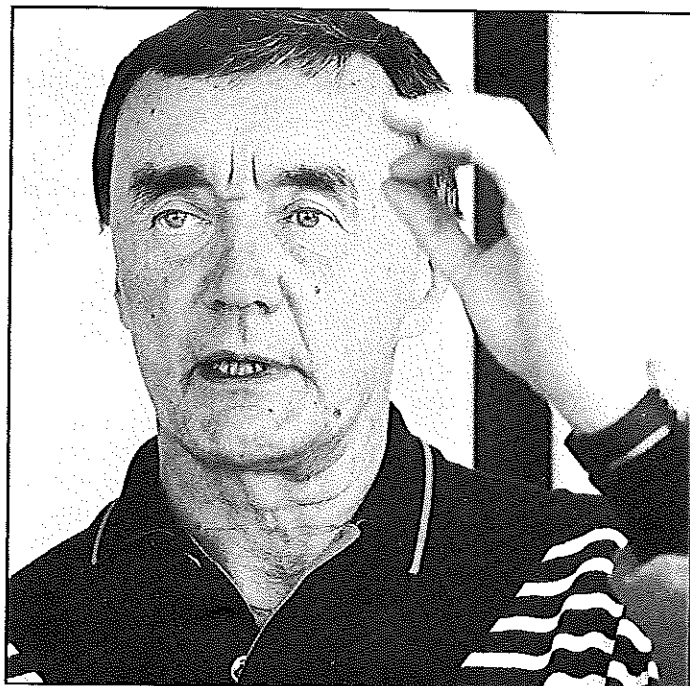
- respekt
- tolerans
- ödmjukhet
- kärlek (tillgivenhet, förtroende)

- Det gudomliga med en människa är att hon kan göra fel.

- Passivitet är en falsk trygghet.

- Vi måste acceptera varandras olikheter.

- Förmågan att leda anses av många vara en självklarhet. De tekniska och teoretiska meriterna dominerar tyvärr i allt för hög grad vid chefstillsättning.

TV-profilen Jarl Borsén delade med sig av kloka ord om livet till de anställda på 2600 (foto: Conny Nylén).

- Trötthet, "Det är så jobbigt att...", är inget annat än leda.

Tyvärr ger ett antal lösryckta "kloka ord" enligt ovan inte rättvisa åt Jarls förmiddag med

2600. Men alla var ense om att dessa timmar var mycket givande.

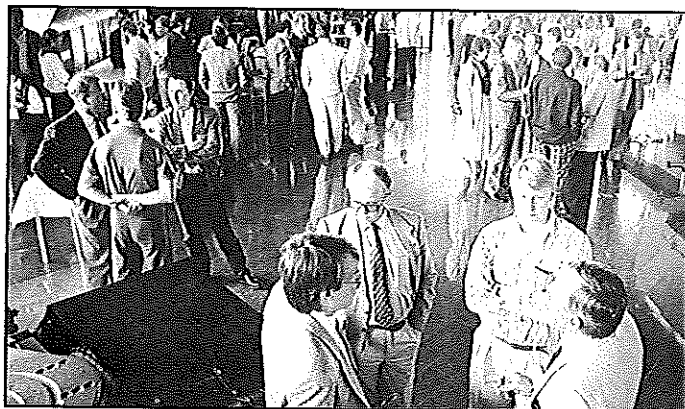
GUNNAR HINDELIUS

Verimation introducerade Memo 3.0: 200 kunder besökte Volvohallen

Nu Introducerar Verimation Memo, version 3.0, på marknaden utanför Volvo. Verimation presenterade nämligen Memo version 3.0 vid ett seminarium i Volvohallen i slutet av maj, dit cirka 200 kunder från drygt 100 nordiska företag kommit.

—Memo 3.0 är det modernaste som finns på marknaden just nu. Vi kommer att fortsätta att introducera 3-5 nya produkter varje år, och öppna minst två nya marknader per år. I år har vi redan öppnat fem, sade Verimations VD Anders Lindblad som inledde kundseminariet.

Frlare val av hårdvara
Memo är världens första större stordatorapplikation som är anpassad till CUA (Common User Access). CUA är den byggsten i SAA (Systems Application Architecture) som ger användaren enhetliga kommandon och skärmbilder oavsett program och datorsystem. Det

200 personer kom till Volvohallen (foto: Conny Nylén).

betyder att Memo kan användas på vilken hårdvara som helst.

Kalendern är en ny funktion som säkert kommer att bli uppskattad. Här finns förutom möjlighet till personlig planering, rutiner för att mycket smidigt sammankalla till möten.

Memo på 11 språk

Memo 3.0 kommer ut på marknaden utanför Volvo i början av augusti och finns då tillgängligt på 11 språk. Idag använder 450 företag i 26 länder Memo.

— Innan året är slut räknar vi med att ha uppemot 600 000 användare, kalkylerar Anders Lindblad. 79 procent av allt vi tillverkar går på export.

— Veckans Affärer hade en undersökning av de största exportföretagen inom softvarubranschen där vi kom på andra plats.

Nu när Memo blivit mer heläckande, kan man fråga sig vad som finns kvar att göra.

— Det finns många önskemål om funktioner i Memo. Det vi tittar närmast på är möjlighe-

ter att kunna ta emot telefax. Andra områden blir fler funktioner inom Memo/PC och hur Memo kan integreras med EDI.
ELISABETH LUNDMARK

Önskelistan

Konkret, vad vill du ska ha hänt som en följd av MMM?

- "Låt inte chefsposten bli så laddad. Det bör inte vara en livstidsanställning. Det skulle göra det lättare för oss kvinnor att söka om vi skulle få ett annat klimat."

- "Service-anda inåt; att vi blir lika måna om varandra som vi är mot våra kunder. Annars blir vi inte trovärdiga."

- "Att decentraliseringsbegreppet blir det arbete med vilket vi skapar det nya Volvo Data.

Hur nå dit? Kontakta Berit Sernbo, memold: VD.Sernbo, med dina idéer.

Saknar verksamhet inom PC

Med utsikt över Torslandaverken tar Sten Ersman, AU-ansvarig på Volvos huvudkontor (VHK), emot oss. Som den före detta datait han är tycker Sten Ersman att han har fina kontakter med Volvo Data och att han lätt hittar rätt person när han behöver hjälp. Men allt är inte rosenrött.

— Det jag tycker saknas i stor utsträckning är att ni inte har en verksamhet på PC-sidan. Jag har en känsla av att det inte ligger i Volvo Datas intresse att ha en kompetens som inte genererar en applikation i stordatorn, säger Sten Ersman som står inför uppgiften att på mindre än ett år byta ut 50 av huvudkontorets maskiner mot PC.

När Volvos nuvarande huvudkontor stod klart för inflyttning 1984 satsade man mycket på "ny teknik".

— Många skulle tex ha både DISSOS, Dialout och STAIRS. Det blev lite för mycket faktiskt, berättar Sten Ersman. Men man måste ju ha ett motiv för att använda något. Man kan inte ha en sak för sakens skull.

— Varje verksamhet måste få ha sin egen utvecklingstakt.

Fina kontakter

Kontakterna med Volvo Data är fina, tycker Sten Ersman. Han tycker också att det är lätt att komma in i Volvo Data när han behöver hjälp, men så har han ju också kvar sina kontakter sedan den tiden han själv arbetade på Volvo Data. Help Desk på datacentralen och Kommunikation är de avdelningar på Volvo Data vars tjänster han idag utnyttjar mest.

— Dem jag känner kan jag ju vända mig direkt till när jag behöver hjälp. Annars har jag god hjälp av min kontakt, Björn Lindström på Marknadsutveckling.

Byter utrustning

Just nu håller man på VHK på med att byta ut ordbehandlarna Serie 80 och 8100 mot Nokia PC och Macintosh. Äldre utrustning ersätts med ny. På mindre än ett år ska 50 av huvudkontorets maskiner bytas ut mot PC.

— Idag har vi sekreterare som sköter väldigt många saker åt de olika handläggarna, många gånger även handläggarens egen Memo-brevlåda.

Många skriver hela dagarna. Det är mycket ordbehandling, memon, telex och telefax, berättar Sten Ersman.

Valet av utrustning och programvara har inte varit helt lätt. Utbudet är stort, Sten Ersmans resurser begränsade och kraven många. Idag vilar det ett stort tryck på små kunder som VHK, menar han och skulle helst vilja ha möjligheten att alltid kunna vända sig till Volvo Data för att få rekommendationer om vad som håller måttet av allt som förekommer i marknadsutbudet.

Efterlyser PC-standard

— Jag skulle vara behjälpt om det fanns en PC-standard med beprövade rekommendationer. Det jag tycker saknas i stor utsträckning är att ni inte har en verksamhet på PC-sidan, säger Sten Ersman.

— Jag har en känsla av att det inte ligger i Volvo Datas intresse att ha en kompetens som inte genererar en applikation i stordatorn.

Sten Ersman berättar att när sekreterarna på VHK tidigare använde Serie 80 och 8100, kunde de vända sig till Barbro Ihl på Volvo Data för att få råd och hjälp. Nu byter man ut 50 maskiner och börjar använda nya program. Och problemet är att man nu inte har någon att ringa om det kniper.

— Sekreterarna går en kurs. De kommer tillbaka och ska då använda programmet, World Perfect, i produktion. Men för

— Det jag tycker saknas i stor utsträckning är att Volvo Data inte har en verksamhet på PC-sidan, säger Sten Ersman, AU-ansvarig på Volvos huvudkontor (foto: Conny Nylén).

att det ska flyta, behöver de någon som de kan konsultera. Nu finns det ingen på Volvo Data som de kan ringa, säger Sten Ersman.

"Inom familjen"

— Jag har fått vända mig till Nokia i det fallet. Men de har resursbrist de också. Och jag tycker det skulle kännas bättre att ha det "inom familjen", så att säga. Bland annat för kontinuitetens skull.

— Jag efterlyser en stödfunktion för PC i allt vad man kan göra i en sådan, från ordbehandling till kommunikation med tex reklambyråer och tryckerier, säger Sten Ersman. Men egentligen har han inga

klagomål på Volvo Data. Det skulle bara vara skönt att ha det där stödet inom PC-området. Visst är Volvo Datas faktureringsystem lite svårt och de som budgetplanerar på koncernenheterna tycker inte alltid att de kan läsa ut så värst mycket av de underlag de får.

Svårt med språket

Och så var det ju det här med expertspråk. Ienstaka fall tycks det vara svårt med språket, även om det har blivit bättre. Eller som en uppretad medarbetare sade till honom en gång efter att ha varit i kontakt med Volvo Data: "Jag ska f...ne mig tala franska med dem nästa gång..." Att uttrycka sig klarare kanske kan vara något. Men som sagt, annars är det bra...

ANNIKA LUNDBERG

Möte med
Volvo Datas kunder

Docent Yngve Hamnerius reder ut begreppen kring strålning från Kunskapen dålig om verkan av lå

En vanlig bildskärm med bildrör avger elektromagnetisk strålning på en mängd frekvenser. För de flesta frekvensområden är strålningen mycket låg, långt under gällande gränsvärden. Detta gäller för röntgenstrålning, ultraviolett, synligt och infrarött ljus liksom för mikrovågs- och radiofrekvent strålning. Man misstänker inte någon

skadlig hälsopåverkan av bildskärmsstrålning i dessa områden.

Så inleder docent Yngve Hamnerius vid Chalmers Tekniska Högskola sin artikel där han reder ut begreppen kring bildskärmsstrålning och ger oss en bild av var forskningen står idag.

När det gäller det lågfrekventa området är kunskapen om eventuell skadlig påverkan tyvärr bristfällig. Detta har haft som följd att man inte kunnat fastställa några gränsvärden.

Debatten om eventuell hälsopåverkan av bildskärmsstrålning har handlat om dessa lågfrekventa fält. Intresset för dessa frågor är av ganska sent datum. Först under de senaste åren har lämplig mätapparat för att mäta på bildskärmar tagits fram.

Elektromagnetiska, elektriska och magnetiska fält

Elektromagnetiska fält är som hörs på namnet en kombination av elektriska och magnetiska fält. Det elektriska och magnetiska fältet står i ett bestämt förhållande till varandra om man befinner sig på ett avstånd av några våglängder eller mer från källan.

När det gäller de lågfrekventa fälten är våglängden stor i förhållande till arbetsavståndet vid bildskärmen. I det fallet finns det inget bestämt förhållande mellan det elektriska och det magnetiska fältet, varför det inte är praktiskt att tala om elektromagnetiska fält. Man bör istället göra en separat beskrivning av den elektriska respektive den magnetiska fältkomponenten.

Tyvärr har dessa begrepp blandats ihop på ett mycket förvirrande sätt i många artiklar och till och med i Statskontorets kravspecifikationer.

I figuren här intill symboliserar de elektriska och magnetiska fälten av två lådor. Längst ned i varje låda har vi de statiska fälten, d v s fält som alltid har samma tecken.

Går vi uppåt i lådorna kommer vi över till växel-fälten, fält

som växlar tecken. Antalet tecken per sekund kallas för frekvens och mäts i Hertz, vilket förkortas Hz, kHz (tusen Hz) och MHz (miljoner Hertz).

Först träffar vi på de nätfrekventa fälten. Dessa är av frekvensen 50 Hz och orsakas av att strömmen från vanliga vägguttag har frekvensen 50 Hz. Både elektriska och magnetiska 50 Hz fält finns kring alla elektriska apparater som är anslutna till elnätet, således även från bildskärmar.

Bildskärmar har också fält på en något högre frekvens, bildfrekvensen. Denna anger hur många bilder som visas per sekund på skärmen. För en TV ligger den på 50 Hz, men för bildskärmar ligger den ofta något högre, 60 - 75 Hz. Anledningen till detta är att ögat inte upplever flimmer om man går upp något i bildfrekvens.

Går vi ytterligare uppåt i frekvens kommer vi till de linjefrekventa fälten. Bilden byggs upp genom att en mängd linjer ritas på skärmen. Linjefrekvensen är antalet linjer som ritas per sekund. Den brukar ligga på mellan 20 kHz och 100 kHz för bildskärmar. Som vi ser finns det både elektriska och magnetiska fält av alla nämnda frekvenser.

Elektriska fält från bildskärmar

Elektriska fält beror på spänningar. Fältet går från en spänning till en annan. Styrkan på det elektriska fältet anges i Volt per meter (V/m, kV/m = tusen V/m).

Vilka värden har det elektriska fältet vid en bildskärm? Om vi mäter fälten 30 cm från bildskärmen och startar i botten på den elektriska fältlådan så har vi de elektrostatiska fälten. De varierar från 0 till 50 kV/m för

olika bildskärmar.

Går vi åter uppåt i figuren till vänster, kommer vi till de elektriska växel-fälten. Först kommer de nät- och bildfrekventa fälten. I ett vanligt kontorsrum har vi nätfrekventa elektriska fält på vanligen 10 - 100 V/m. Dessa fält orsakas av elledningar i tak och väggar, sladdar på golvet etc. Fältet från en bildskärm ligger i samma storleksordning på kanske upp till några hundra V/m. Går vi vidare uppåt i frekvens kommer vi till de linjefrekventa elektriska fälten. Dessa brukar ha en styrka från 0 till 200 V/m.

Magnetiska fält från bildskärmar

Elektriska fält berodde på spänningar. De magnetiska fälten beror däremot på strömmar.

Vi tar ett enkelt exempel, en rak ledning som det går en ström i. Runt ledningen skapas ett magnetiskt fält. De elektriska fältlinjerna gick från en spänning till en annan. De magnetiska fältlinjerna bildar däremot alltid slutna banor runt om de strömmar som alstrar dem.

Styrkan på de magnetiska fälten, den magnetiska flödestätheten, mäts i Tesla (T). En Tesla är en mycket stor enhet.

När det gäller bildskärmar får vi ta till millitesla (mT = tusendels Tesla), mikrottesla (µT = miljondels Tesla) och nanotesla (nT = miljarddels Tesla).

Om vi låter en ström på 1 Ampere gå genom ledningen i vårt exempel, får man en magnetisk flödestäthet på 200 nT en meter ut från ledningen. Är strömmen en likström bildas ett statiskt fält. Är det en växelström bildas ett magnetiskt växel-fält.

Då kroppen är genomskinlig för magnetfält kommer fältlinjerna kring en bildskärm att gå

rakt igenom kroppen. Ett magnetiskt växel-fält skapar svaga strömmar i hela kroppen. Hur starka strömmarna blir bestäms av hur snabbt den magnetiska flödestätheten varierar. Detta kallas flödestäthetens tidsderivata. Denna mäts i millitesla per sekund (mT/s).

Statiska magnetfält

De statiska magnetfält som alstras av en bildskärm är obetydligt jämfört med det jordmagnetiska fältet som ligger på ca 50 µT. Då vi utvecklats i det jordmagnetiska fältet borde vi vara anpassade till detta. Den lilla ändring som bildskärmen ger är troligen betydelselös.

Magnetiska växel-fält

I normala kontorsmiljöer finns det ett nätfrekvent magnetfält på 0,01 - 1,0 µT beroende på elinstallationer mm. Magnetfältet från bildskärmar är av samma storleksordning.

Nära skärmen kan det ofta uppgå till några µT. Fältet faller dock mycket snabbt med avståndet. På operatörsavstånd är man oftast nere i bidrag under 0,1 µT.

Det linjefrekventa magnetfältet är av samma storleksordning. För detta fält brukar man ofta mäta flödestäthetens tidsderivata. Den varierar från några mT/s till 500 mT/s vid mätningar på 30 centimeters avstånd från bildskärmen.

Bildskärmsfilter

Det marknadsförs en mängd filter. De flesta kan reducera de elektrostatiska fälten. Några få typer kan även reducera de elektriska växel-fälten.

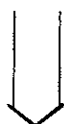
Inga yttre filter reducerar de magnetiska fälten. Som nämnts tidigare är kunskapen mycket bristfällig om något av dessa fält har någon inverkan på

bildskärmar:

Lågfrekventa fält kring bildskärmar

Lågfrekventa elektromagnetiska fält

Om vi befinner oss nära källan

Elektromagnetiska fält

Elektriska fält

Magnetiska fält

Linjefrekventa elektriska fält

Linjefrekventa magnetiska fält

Bildfrekventa och nätfrekventa elektriska fält

Bildfrekventa och nätfrekventa magnetiska fält

Elektrostatiska fält

Statiska magnetfält

Växelfält

Skärmen avger lågfrekventa elektriska och magnetiska fält.

operatören. Om man tänker skaffa sig ett filter rekommenderar jag att man väljer ett filter som reducerar de elektriska växelfälten då dessa filter även reducerar det elektrostatiska fältet.

Frivillig provning av bildskärmar

Den frivilliga provningen av bildskärmar startade för cirka två år sedan. I denna mäts endast linjefrekventa magnetfält och elektrostatiska fält.

Anledningen till att övriga diskuterade lågfrekventa fält ej mäts är att mätteknik saknades för dessa när den frivilliga provningen startade.

Ny svensk standard väntas dock antas under hösten 1989. Tillverkning av mätinstrument för dessa mätningar har startats

av ett groddföretag vid Chalmers Tekniska Högskola, Radians Innova AB.

På marknaden säljs s k lågstrålande skärmar. Kom ihåg att dessa är mätta enligt protokollet för den frivilliga provningen. Det innebär reducerade linjefrekventa magnetfält och elektrostatiska fält. Övriga delar är inte uppmätta och vanligen inte reducerade.

Rekommenderade värden

Det finns inga svenska gränsvärden för de lågfrekventa fälten. Flera aktörer på marknaden, bl a TCO, SSI och Statskontoret/Statshälsan har dock kommit med rekommendationer. De bygger inte på kunskap om gränsen mellan skadlig och oskadlig verkan av fälten.

De rekommenderade värdena bygger istället på vad som är tekniskt möjligt att uppnå till en rimlig kostnad. Det börjar komma skärmar på marknaden där man vidtagit åtgärder för att minska de lågfrekventa fälten. Man kan därför ställa krav på låga fält vid nyanskaffning.

Vanliga besvär

De vanligaste besvären vid bildskärmsarbete är belastningsskador och ögonbesvär.

För att undvika dessa högst påtagliga besvär är det viktigt att inte glömma bort de ergonomiska kraven på bildskärmarna. Låt inte strålningsvärdena bli den enda faktorn vid val av bildskärm, utan gör en helhetsbedömning.

docent
YNGVE HAMNERIUS

Var står forskningen om strålning från bildskärmar idag? Docent Yngve Hamnerius konstaterar i sin artikel att det i dag inte finns några svenska gränsvärden (foto: Conny Nylén).

Alla som vill får filter

Docent Yngve Hamnerius har även mätt bildskärmar på Volvo Data. Skyddskommittén har diskuterat resultatet och kommit fram till att det är svårt att bedöma vad som är bra eller dåliga värden eftersom dagens forskare helt enkelt inte vet.

Alla som vill kan dock få bildskärmsfilter, även om det minskar läsbarheten. Bästa filtret på marknaden idag är Sunflex Security.

Kontakta din kostnadsställe ansvarige som kan beställa bildskärmsfilter från avd 2410 Inköp.

ANNIKA LUNDBERG

Tack!

Ett hjärtligt tack för den storartade uppvakningen i samband med min pensionering.

ALLAN SAHLIN

Växeln byggs om

Under semestern kommer telefonväxeln att anpassas till de nya tjänster som införs i höst. För att göra detta möjligt kommer växlarna att vara stängda under följande tider:

- 66-växeln från 7/7 kl 18.00 till 10/7 kl 8.00.
- 59-växeln från 28/7 kl 18.00 till 31/7 kl 8.00.

Help desk, tel 66 70 60 kommer under dessa helger att ersättas med tel 54 68 37 och 53 59 23.

Nya trainee-utbildningar

Efter semestern kör tre nya trainee-utbildningar igång på Volvo Data:

- Systemutveckling i IBM-miljö är Dan Letti projektledare för. Systemerare och programmerare ska utbildas för 2300, 8900 och P2 Data. Cirka 15 elever kommer att utbildas i ungefär 12 veckor med start i början av september.

- Systemutveckling i DEC-miljö håller Eva Gunnarsson och Torsten Lundgren i. Ett tiotal systemutvecklare ska utbildas för 8300 i cirka 11 veckor med start den 14/8.

- Under 8,5 månad kommer Ramon Nurman att hålla i en utbildning för blivande kommunikationstekniker till 2200, 2100, 2300, 2500 och 8300 samt PV, LV och Parts. Ett tiotal personer ska utbildas i både DEC-, IBM- och andra miljöer med start 7 augusti.

För det mesta gör Sassa Buregren abstrakta bilder. Det kan vara målningar i akryl, collage, rum i lera. — Jag sätter titlar även på mina abstrakta bilder för att folk ska få en väg in i bilden och sedan fritt kunna tolka den.

— Ibland när jag blir recenserad i tidningarna har man lagt in djupsinniga tolkningar i mina bilder. Men jag tänker inte så i själva arbetet. Jag lutar på slumpen och utvecklar därifrån, berättar konstnären Sassa Buregren. Hon har gjort de målningar som nu hänger i Volvo Datas nya entré i HD med titeln "Öppet mot havet" (foto: Conny Nylén).

Sassa Buregrens målningar på plats i entrén: Ett fönster mot havet

Ett fönster ut mot naturen, mot havet. Ja, nu hänger konstnären Sassa Buregrens målningar på plats i Volvo Datas nya entré i HD.

— Jag tyckte det var jätteroligt att få erbjudandet om att måla det här. När det sedan stämde med mina idéer och skisser kändes det ännu bättre, berättar Sassa när vi besöker henne i hennes ateljé i Bua.

— Jag har målat och ritat ända sedan jag var liten. Det har på något sätt varit det enda möjliga för mig, berättar Sassa.

Under 70-talet utbildade hon sig dels på Skånska målarskolan, dels på Konstindustriskolan i Göteborg. Hon har haft utställningar i Skåne, Halland och Göteborg. I år har hon ställt

ut sina verk i Halmstad och arbetar nu på en utställning som ska visas i Holland nästa år.

— Utställningar kräver mycket arbete för ofta liten utdelning, men man måste visa upp sig för att få t ex offentliga uppdrag, säger Sassa.

Och offentliga uppdrag har Sassa Buregren haft en del, bl a för landstinget.

Annorlunda

— Mitt uppdrag för Volvo Data är det första utanför den offentliga sektorn. Och visst är det annorlunda. När jag målar bilder för t ex sjukhus måste jag ta helt andra hänsyn. Jag måste tänka på att sjuka människor kommer att se mina målningar och en bild kan både hjälpa och stjälpa. Det är ett stort ansvar.

— När det gäller det här uppdraget för Volvo Data är det lite mer fritt.

— Jag gör bilder för att jag tycker det är roligt. Jag tänker inte alls när jag jobbar. Det blir.

På några minuter

— Det händer ofta att jag stått och arbetat duktigt hela dagen. När jag så framåt kvällen tittar på vad jag gjort kan jag upptäcka att det egentligen inte hänt något och bli förbannad så att jag tar penseln och ändrar allt på några minuter. Resultatet blir ofta bättre, berättar Sassa som tror att "gnetandet" är något man måste igenom för att sedan våga ta de drastiska grepp som målningen kräver.

Innan vi går hinner vi säga hej till katten Tao, som stått modell för katten på den målning Sassa gjort för Volvo Data. Men vi kan avslöja att han i verkligheten inte är vit, utan alldeles svart.

ANNIKA LUNDBERG

"Snobbar som jobbar"?

Är man snobb för att man har slips? Nej, inte nödvändigtvis tycker 2600:s ledningsgrupp som här visar hur man kan variera kläd-seln både med och utan slips... (foto: Conny Nylén).

"Budgetplatsslukande anonyma och avsidets tekniker." Så trodde man på avd 2600 CAE/TMS att andra såg på dem.

— Ja, vi trodde att man kunde ha den bilden av oss på 2600, bl a eftersom vi sitter lite avsidets här på Lindholmen och har vuxit ganska snabbt, berättar Lars Odén, chef för 2600 CAE/TMS. Han möter oss iklädd en snitsig kortärmad skjorta för att bemöta påståendet att man på 2600 är snobbar med slips...

CAE står för Computer Aided Engineering (datorstött ingenjörarbete) och TMS för Tillämpad Matematik och Statistik. Andra avdelningar har i Människa-Maskin-Mening tyckt till om 2600, och dem bemöter nu Lars Odén.

"Stor specialistfunktion, lever sitt eget liv!" "De borde närma sig övriga Volvo Data. De har ju mycket att ge oss andra." **"Nya kompetenta, geografiskt avsidets tekniker med framtidsutsikter."**

— Visst lever vi ett eget liv, men inte på det viset. Vi är väldigt kundorienterade och angelägna om att det finns intresse för det vi gör hos våra kunder. Inriktningen går mot teknisk systemutveckling och inom Volvo Data samarbetar vi mycket med avd 2800, 2500 och 2100. Lindholmen är ett trevligt ställe. Det är positivt att ta emot kunder här. Men visst är det skillnad mot att sitta där du har daglig kontakt med andra enheter osv.

"Anonyma in i företaget, men inte hos sina kunder."

— Det är positivt att vi är kända hos våra kunder. Vi har

engagerat oss i att synas ut mot kunderna. Vi har t ex riktade seminarier med stora kunder, sitter med i samrådsgrupper, mm. Vi är nog med att höra efter vad kunderna vill.

"Deras egen bild stämmer bra." **"Deras egen bild stämmer bra, med tillägget starkt specialiserade tekniker."**

— Det manar till eftertanke och ger anledning att arbeta för att synas bättre inom Volvo Data. **"En aning enögda."**

— Det är svårt att kommentera, när jag inte vet vad som ligger bakom. Oden var ju enögd, säger Lars Odén skämtsamt. **"Lite av diversebutik."**

— Jag skulle inte vilja kalla oss för diversebutik. 2600 består av fem avdelningar. De är alla olika och har sin egen profil. Vi kan ju inte göra allting. Därför har vi koncentrerat oss inom vissa områden. Det viktiga för oss är kvaliteten på de tjänster vi erbjuder våra kunder.

"Stora möjligheter till utveckling."

— Jag ser det positivt. Det finns

mycket att göra och det finns ett stort behov av våra tjänster. Men vi ska erbjuda det vi är bra på. Genom att göra ett bra jobb, ökar kundens förtroende.

"En samling mycket kompetenta människor, med dålig ledning."

— Visst blir man funderad. Det är svårt att kommentera, men de som tycker så här är välkomna till 2600:s ledningsgruppsmöten. Och jag tycker att vi har en bra ledningsgrupp. **"Vi vill veta vad begreppet CAE säger i sig, för Volvo."**

— Här kan jag citera vår strategi för CAE: "CAE står inom Volvo för de informationssystem som används i produktutvecklingen. Målsättningen är att genom systematisk användning av dessa åstadkomma väsentlig rationalisering av produktframtagningsprocessen för att därigenom uppnå lägre

kostnader, kortare ledtider och/eller bättre produktkvalitet."

"Tekniker - NEJ, Ingenjörer, applikationer."

— Jag känner mig som tekniker, trots att jag är utbildad civilingenjör. Kunskap om kundens problem är det viktiga och en förutsättning för att utveckla applikationer.

"Statistik... SAS."

— Statistik är en produkt vi jobbar med inom Tillämpad Matematik och SAS är ett redskap i det arbetet.

"Ej fackligt anslutna."

— Det är en missuppfattning. De allra flesta är CF-anslutna, några är med i SIF och cirka 8 är oorganiserade. Självt är jag med i CF. Jag tycker vi har ett bra samarbete med facket.

"Snobbar - de som har slips ute på Lindholmen."

— Ja, det är därför jag har den här skjortan på mig idag. Normalt har jag slips. Jag är själv angelägen om att se trevligt klädd ut. Kostym är ingenting självklart för det. Jag klär mig gärna ledigt. Men vi ska sälja och då får man samtidigt klä sig representativt. Man kan vara snobb på ett trevligt sätt.

"Icke ADB-tekniker."

— Det stämmer. Vi är i grunden inte ADB-tekniker, men vi kan mycket om ADB ändå. Det är en sida vi håller på att utveckla.

Mer om det positiva ...

"Inte är de anonyma, budgetplatsslukande." **"Mycket hög kompetens."** **"Otroligt kunniga."** **"Dem har vi lite teknikkontakt med. De har hög kompetens där."** **"Imponerande kunskapsbank."** **"Gör vettiga saker."** **"Lyser av framåtanda."**

Och vad kan man säga om det, annat än att det är trevligt, positivt, skojigt, tycker Lars Odén. — MMM har varit väldigt värdefullt, tycker jag, och har bl a visat att har man bra relationer, så löser man problemen.

ANNIKA LUNDBERG

Terminalen 11

Uppriktligt sagt...

Världens största nätverk för Macintosh — VAX?

I nätkommittén har man arbetat med att samordna Ethernet och Decnet inom Volvo-koncernen. Detta har resulterat i ett Ethernet som för närvarande omfattar delar av Volvos anläggningar i Sverige, USA och Belgien.

Inkoppling till nätverket av nya kundersker löpande. På flera håll inom koncernen pågår arbete med att koppla Mac:ar till en VAX-miljö.

Eftersom detta sker via Ethernet får man till på köpet ett Mac-nät som har ännu större omfattning än Volvos Ethernet. Detta innebär t ex att det tekniskt är enkelt att från en Mac i USA lagra ett dokument på en VAX på Lindholmen i Göteborg och skriva ut det i Belgien.

Nätkommittén har nu fattat ett beslut om vilka regler som gäller för anslutning av Apple-nätverk till Ethernet. Är du intresserad av mer information, kontakta Hans Frylén eller Bengt Lindskog på avdelning 8330.

Telefonväxeln flyttar

I slutet av september, helgen mellan veckorna 39 och 40, kommer avd 2220 Telefonväxeln att flytta in i bibliotekets nuvarande lokaler på HD BV S.

En anledning till detta är att man vill samla Volvo Datas avdelningar i VAK till HD-blocket.

Volvos bibliotek har planer på att i framtiden ha en del av sin verksamhet, t ex tidsskrifter i VAK:s huvudentré.

— Just nu är marknadsorientering och decentralisering två högt prioriterade områden på Volvo Data. I marknadsorienteringen ingår att bearbeta kundrelationer och det var i det sammanhanget tanken på Idé-89 först dök upp, berättar Hans Lackéus och Leif Hägerström (foto: Conny Nylén).

Idé-89 ett halvår efter starten: 40 fräscha idéer inlämnade

Nu har snart ett halvår gått sedan Idé-89 drog igång. Hittills har ett 40-tal förslag från Volvo Datas anställda lämnats in, förslag som till stor del handlar om förbättrade kundrelationer.

— Men Idé-89 får inte bli ett jippo, säger Hans Lackéus och Leif Hägerström, avd 2020 Marknadsutveckling, som ingår i beslutsgruppen. Vi ser detta främst som ett led inom marknadsorienteringen.

Idé-89:s beslutsgrupp består förutom Hans och Leif av Göran Kling, Jan-Erik Ericsson och Ingvar Gall. Gruppen har träffats fredagar för att stämma av veckans idéskörd.

— Med Idé-89 vill vi låta Volvo Datas anställda ge förslag på hur våra kundrelationer kan förbättras, säger Hans Lackéus.

— Vi vill använda Idé-89 för att förbättra Volvo Datas ima-

ge, förtydligar Leif Hägerström. Vi vill veta att vi gör rätt saker för kunderna, vi vill förbättra serviceandan och vi vill ha nöjda kunder.

Nöjda

— De 40-tal förslag som kommit in är en siffra vi är helt nöjda med. Alla förslag har blivit belönade med en liten miniradio, biobiljett eller presentkort. Sex förslag har belönats med en middag för två och ytterligare sex har gått iväg för bedömning av förslagskommittén. Högsta vinsten, en studieresa till någon av Europas storstäder, är vikt för kampanjens "kanonidé".

— Ibörjan var det 5-6 förslag i veckan. Nu verkar det som om idéerna sinat något, men kampanjen fortsätter hela året, så varför inte delta, tycker Leif.

Genomförandet viktigt

De sex idéer som belönats med en middag för två, ansågs bättre än de övriga därför att de påverkar någon verksamhet inom

Volvo Data i rätt riktning och att de är positiva för helheten.

— Några problem vi stött på när vi försökt se hur idéerna kan förverkligas är att det fattas resurser, berättar Hans. Det kan handla om pengar, personal eller lokaler. I de fallen har vi sagt att vi ska äska resurser för att kunna genomföra dem.

Skicka in din idé så här:

Har du en idé kring förbättrade relationer till våra kunder, så ta chansen till en fin belöning genom att skicka in den till Idé-89. Gör så här:

Fyll i Idé-89-blanketten som finns i sekretariatet, eller skicka ett formaterat memo som finns i öppna brevlådan IDÉ 89. Gå in i din egen brevlåda, tryck på PF5 och därefter på PF6. Högst upp till höger står ditt eget memoid. Ändra det till IDÉ 89 och sätt sedan ett K framför memot IDÉ 89. Tryck Enter. Därefter fyller du i memot och sänder det. Lycka till.

ELISABETH LUNDMARK

Macintosh och VAX-datorer

— i samma systemmiljö på Lindholmen

Sedan i höstas är vi några stycken inom 8300 på Volvo Data som jobbar med ett FOU-projekt där utgångspunkten är en integration mellan Macintosh och VAX-datorer.

Vi har nu kommit så långt att vi kan erbjuda Macintoshanvändare lagring av dokument på en VAX för att få automatisk backup och vi har även satt igång med systemutveckling där Mac:ens användargränssnitt utnyttjas kombinerat med en databas på VAX.

Vilka projekt är igång? Hypercard, som är en programvara för Mac:en, använder vi i flera olika sammanhang.

Volvo Data Skolan har tagit fram ett Hypercard-utvecklat utbildningspaket som skall användas vid utbildning av nyanställda och vi kommer att göra en motsvarande utbildning med inriktning på DEC-miljön.

Det pågår dessutom en del arbete med att göra Skolans kurskatalog med hjälp av Hypercard så att det blir möjligt att få distributionen på diskett som ett alternativ till pappersdokumentationen.

Hypercard har också visatsig vara effektivt vid utveckling av prototyper av system och används därför redan i flera projekt på Lindholmen.

Inom AI-projektet har man skaffat en bildscanner som är kopplad till en Macintosh IIx. Med denna utrustning läser man in bilder som sedan överförs via lokalt nät till VAX och därefter till DEC arbetsstation för vidare behandling.

8330 som har sin bas i att jobba med industriella system har varit med om att bygga system för Personvagnars fabrik i Uddevalla sedan flera år tillbaka. Då önskemålen kom från Uddevalla om att ett Managementsystem skulle tas fram för ledningsgruppen så fick vi ett bra tillfälle att prova

de nya tekniska möjligheter som nu dykt upp. Dvs att med Macintoshens användargränssnitt och en ny programvara, som heter CL/1, kunna komma åt databaser på ett enklare sätt än tidigare. Vi räknar med att ha prototypen färdig före semestern i år då den skall visas för ledningsgruppen i Uddevalla.

Lagringstjänster på VAX

Under några månader har vi testat och utvärderat ett par olika nätverksprodukter som gör det möjligt att koppla ihop lokala nätverk för Mac:ar i vår VAX-miljö.

Detta har lett till att vi nu installerar en produkt på servicebyrån för att kunna erbjuda våra kunder en säkerhets- och backupfunktion för deras Macintosh-datorer. Detta är möjligt genom att utnyttja servicebyrån som en filserver, dvs en funktion som innebär att delar av eller hela VAX-diskar kan användas av Macarna i nätet för lagring av dokument på precis samma sätt som de diskar som är direkt anslutna till respektive Mac.

Den här programvaran kan också utnyttjas för terminal-emulering så att Macintoshen även kan utnyttjas som en VAX-terminal med möjlighet att den vägen nå IBM-världen. Man kan även på detta sätt nå VAX-skrivare från Macarna och tvärtom.

CL/1, en framtidsprodukt

CL/1 står för Connectivity Language One och är en programvara från Apple som gör det möjligt att använda en av Macintoshens fördelar, dess användargränssnitt, i en vanlig applikation med knytning mot en databas, som exempelvis kan vara RdB.

I IBM-miljön finns det möjligheter att knyta CL/1 med DB/2 på motsvarande sätt som RdB. Som gränssnitt mellan Macen och databasen används

SQL som räknas som industristandard när det gäller access mot relationsdatabaser.

CL/1 brygger alltså ihop en databas med Mac:ens gränssnitt och här öppnar sig nu många intressanta möjligheter att göra system.

8330 håller för närvarande på att göra en prototyp till ett Managementsystem för Uddevallafabriken där CL/1 används.

CL/1 finns ännu ej i kommersiell drift utan Volvo Data har av Apple, som är mycket intresserad av resultatet, fått tillgång till en tidig version.

Först i höst lär CL/1 kunna spridas för kommersiell användning.

Kunder

Vi har idag ett kundregister som består av 150 personer inom Volvo-koncernen. Dessa har på något sätt fått ta del av våra erfarenheter antingen genom besök hos oss på Lindholmen eller att vi varit och gjort genomgångar ute hos kunderna.

Det finns tex kontakter med VKAB i Skövde, Catena, Volvo Lastvagnar, Volvo Personvagnar i Uddevalla, Volvia och VHA.

Demorum

Lagom till semestern kommer vi att iordningställa en lokal där det skall finnas utrustning för att visa hur integrationen mellan Macintosh och VAX fungerar. Vi kommer även att koppla in en PC för att visa att den också kan fungera i samma miljö.

Avsikten med demorummet är att våra kunder skall få prova såväl maskinvara som programvara i lugn och ro. För detta kommer vi till att börja med ha en MacIIcx och en AppleLaserWriter kopplade på vårt lokala nätverk som är anslutet till våra VAX:ar. Till Macen ansluts en Apple Scanner. All denna utrustningen tillhandahåller Apple Computer AB.

För att kunna göra demonstrationer för flera personer

samtidigt så har vi skaffat en Kodak Datashow (OH-platta).

Genom ett samarbete med Data Distribution, som är ett Apple Center så har vi tillgång till demonstrationsexemplar av en mängd olika programvaror och vi har möjlighet att skaffa flera om intresse finns.

Vad händer nu?

Intresset, och förväntningarna, har ökat under våren och det har visat sig att det finns ett stort antal lokala Mac-nät och många enskilda Mac:ar och ett stort behov av att knyta ihop dessa med VAX-världen.

På IBM-sidan ökar också intresset av en integration med Macintosh, inte minst beroende på MEMO-systemet med dess stora spridning.

Dessutom börjar det komma önskemål om att utnyttja Macintoshens användargränssnitt för att göra en bra användardialog.

Vi skall nu pröva på att knyta ihop såväl IBM PC (eller PC-kompatibler) och Macintoshar i samma lokala nätverk då vi är övertygade om att det inom överskådlig tid kommer att finnas båda delarna och det är viktigt att se till att kommunikationen fungerar inom och mellan dessa systemmiljöer.

För att kunna möta de krav som dyker upp så kommer 8300 att successivt bygga upp kompetensen inom området i den takt som behoven av hjälp kommer från våra kunder.

Kontaktpersoner

Om du vill ha hjälp eller ytterligare information så kan du vända dig till någon av följande personer:

- Willy Svenningsson, tel 031/667660, memoid: WILLY
- Hans Frylén, tel 031/667363, memoid: FRYLEN
- Bengt Lindskog, tel 031/667039, memoid: BEL

BENGT LINDSKOG och
HANS FRYLÉN avd 8330

Memo- utbildning i Skottland

Anita Rasmusson och Denise Bergstedt har varit i Skottland och hållit kurs i Memo (foto: Conny Nylén).

I början av april reste Anita Rasmusson, avd 2980, och Denise Bergstedt, avd 2310, till Irwine i Skottland för att utbilda anställda vid Volvo Trucks Great Britain i Memo.

Förfrågan hade kommit via Skolan. Volvo Trucks, som haft Memo en tid, behövde en genomgång. Anita och Denise var inte sena att tacka ja och åkte till Skottland. Det blev några intensiva dagar, men positiva då deltagarna upptäckte Memos möjligheter.

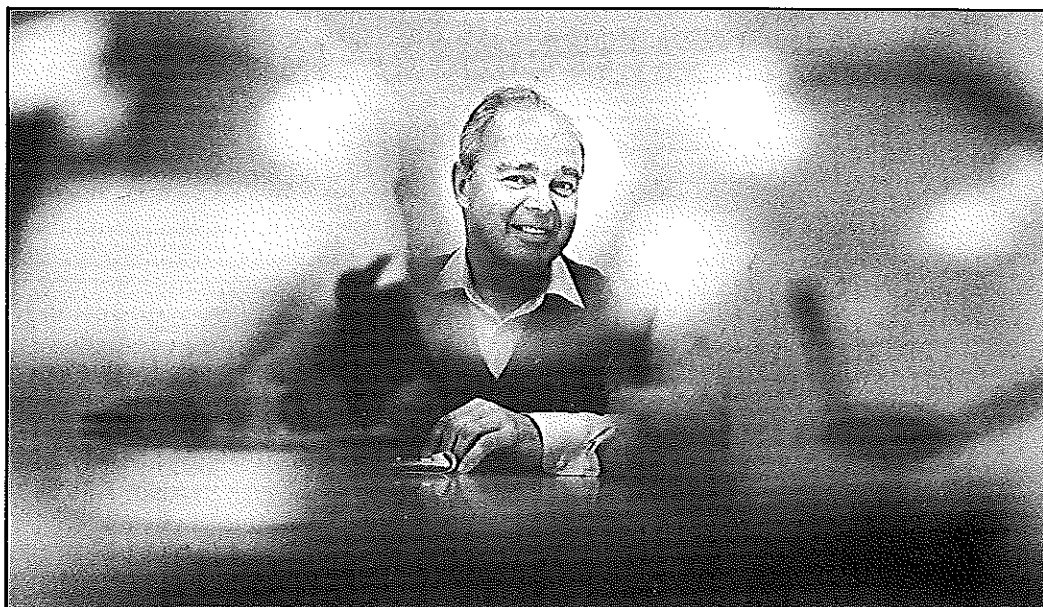
Första gången

Det var första gången Anita och Denise var utomlands för att lära ut Memo, men de skulle gärna se att fler Volvo-bolag hör av sig till Skolan med förfrågningar om utbildning.

— Individuell utbildning har gjorts för Japan, Brasilien och Australien på Volvo, Leyland Bus i Storbritannien kommer att vilja ha samma utbildning som Volvo Trucks, när de kommit igång mer, anser Anita och Denise.

— Vi tycker att det var en rolig erfarenhet. Det ger mycket att komma nära användarna.

ELISABETH
LUNDMARK

— Det är inte bara fördelar när man reser på jobb utomlands. Bor man inte bra eller har få sociala kontakter är det inte roligt, berättar Bo Estner som nu är hemma efter att ha arbetat ett år i Västtyskland (foto: Conny Nylén).

Jobba i Västtyskland: Bra bostad betyder mycket

— Man måste kunna klara sig själv, men det är också viktigt att vara bra uppbackad hemifrån. Bra bostad och trevliga sociala kontakter betyder också mycket.

Så sammanfattar Bo Estner på avd 2320 Importörs- och återförsäljarsystem, några av sina viktigaste erfarenheter efter att ha arbetat ett år hos Volvo Deutschland GmbH i Dietzenbach, Västtyskland.

Bo fick förfrågan från Volvo Lastvagnar våren -87 om han var villig att arbeta ett år i Västtyskland. Det gällde den tyska importören av last- och personvagnar som stod i begrepp att installera IBM S/38.

På hotell i en månad

De behövde hjälp med att komma igång och bygga upp en egen kompetens.

Bo, som har tidigare utlands-erfarenhet från Volvo Data, accepterade erbjudandet och i mars -88 reste han ned.

— Första månaden tillbringade jag på hotell, men sedan fick jag tag på en trivsamt bostad i övervåningen på en villa

tack vare en tysk kollega på dataavdelningen, berättar Bo.

Bra backup från Sverige

— Jag arbetade främst med att koordinera arbetet mellan Göteborg och Tyskland. Jag är mycket nöjd med den backup jag fick både från Volvo Data och Volvo Lastvagnar.

— Dagliga kontakter med Göteborg och en bra dialog är väldigt viktigt att ha.

Hur gick det med språket då?

— Jag hade ju skoltyskan att hanka mig fram på. Så småningom lärde jag mig fler och fler ord. Jag är språkintresserad, så jag tycker det är roligt.

Inte bara fördelar

— Men man måste nog tänka på att det inte bara är fördelar när man reser på jobb utomlands, tycker Bo.

— Bor man inte bra eller har få sociala kontakter är det inte roligt. Därför är bostaden någonting som ska prioriteras, tycker jag.

— Sedan längtar man ju hem. Jag saknade de sociala kontakterna hemma, men jag var i Göteborg ganska ofta för att hålla kontakten med jobbet, så det gick bra.

— Det tar bara drygt en och en halv timme med flyg, och det går ju fort att köra bil också.

— I Tyskland tillbringade jag mycken ledigt tid tillsammans med min kollega och hans familj. De var mycket gästvänliga.

Nya utlandsjobb?

Ganska precis ett år var Bo stationerad i Västtyskland. Och nu, är det några nya utlandsjobb som väntar?

— Jag har blivit tillfrågad, men har avböjt. Minst ett år vill jag vara hemma innan jag ger mig ut på nya äventyr. Men sedan kanske!

ELISABETH LUNDMARK

Du har väl hört...

... att Volvo Datas personalfest kommer att äga rum den 2 september på restaurang Trä'gårn och att en show med After Dark står på programmet.

Nya på Volvo Data

Agneta Lindgren

har börjat på Konsultgruppen avd 8900 och arbetar med ADB-analyser. Hon kommer närmast från Bondec.

Björn Holmberg

har anställts på Konsultgruppen avd 8900 där han arbetar med ADB-analyser. Han kommer närmast från Union Data AB.

Louice Johansen

har anställts på avd 2315 som systemerare/programmerare inom Volvia-gruppen. Hon kommer närmast från ADB-linjen.

Mariann Nilsson

har börjat på avd 2980 Marknad och har marknadsansvar för CMF/MAGI. Hon har just avslutat sina studier på systemvetenskaplig linje i Karlstad.

Lelf Säregård

har börjat på avd 8300 Systemutveckling och Datordrift DEC som system manager. Han kommer närmast från STADAB.

Per Sjöhage

har anställts vid Jönköpingskontoret avd 8380 som systemman/programmerare. Han kommer närmast från Electrolux Industrial Systems.

Per Flakberg

har anställts på avd 2323 inom Importörs- och Återförsäljarsystem. Han kommer närmast från CAP GEMINI.

Britt Bergvall

har anställts som växeltefonist på avd 2220 Telefonväxeln. Hon kommer närmast från NK.

Interna förändringar:

- Göran Bengtsson går från avd 2620 till avd 2610.
- Denise Bergstedt flyttar från avd 2310 till avd 2360.
- Bo Nilsson går från 2230 till VNA.

För uppgifterna svarar Personal.

"Det sägs att..."

av
LILIAN ORGMÄE

Ja, hur går snacket i korridorer och pausrum?

Från och med nästa nummer av Terminalen kommer vår nyligen utsedda "skvallerkrönikör" Lilian Orgmäe på Konsultgruppen avd 8900, Eriksberg, att i sin spalt skildra "aktuella samtalsämnen" på Volvo Data.

Lilian hoppas nu att vi dataiter hör av sig till henne. Hon har memoid VD. LILIAN och tel 51 32 80.

ANNIKA LUNDBERG

Tävla och vinn Lisebergshäften!

Hur bra är du på förkortningar? Svarar du rätt på frågorna nedan har du som arbetar på Volvo Data chansen att vinna

ett stort Lisebergshäfte. De tio först dragna rätta lösningarna belönas med var sitt häfte.

Skicka kupongen till: Ter-

minalen, avd 2030, HD 1S (Volvo Data AB, 405 08 Göteborg).

Senast tisdagen den 11/7 vill

vi ha ditt svar. Skriv din hemadress. Vi skickar häftet direkt hem till vinnarna, så att de kan gå på Liseberg i sommar!

1 X 2

1			
2			
3			
4			

1. Vad betyder DEC?

1. Digital Equipment Corporation X. Disk Entry Control

2. Vad menas med SSA?

1. System Support Application X. Sockerbolaget 2. Data Error Control

3. Vad står CAD för?

1. Control All Design X. Calculate and Develop 2. System Support Activity

4. Vad är PC?

1. Personal Computer X. Private Computer 2. Personal Computing

Namn: _____

Avdelning: _____ Geografisk placering: _____

Hemadress: _____

Allan Sahlin om sina 32 år på Volvo:

Jag har bara ljusa minnen

Allan Sahlin i pension efter 32 år på Volvo. Skriv en intressant artikel! Så lyder uppdraget när jag träffar Allan på DA.

Allan, för dagen klädd i fräsch blå kreation, är till en början försiktig med berättandet om sina livserfarenheter, men kommer snart in på väsentligheter.

Allans berättelse börjar 1934 då fadern tog anställning som statare i Järpås, en herrgård strax nedanför Lidköping.

Lönen var 40 kronor i månaden plus fri bostad och spannmål, samt fyra liter mjölk per dag. Det var inte direkt några goda förutsättningar för att föda en fembarnsfamilj.

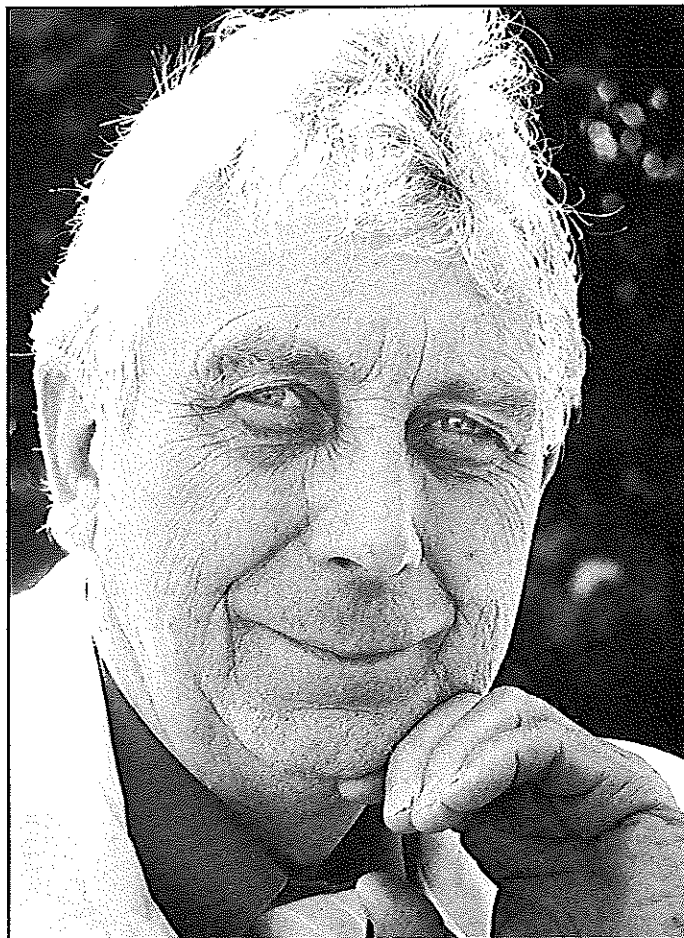
För Allans del betydde det arbete från 15 års ålder, men efter folkskolan ville han läsa vidare. Jordbruksarbetet lockade inte. 1939 blev fadern inkallad och Allan blev på så sätt intresserad av militärlivet där det fanns möjligheter att studera. Allan kom så till kustartilleriet och stannade som stamansälld i fem år.

Avrättad från militären

— Det har jag haft nytta av hela livet, säger Allan. 1941 kom en reform som sa att man inte enbart skulle läsa militära ämnen, utan även geografi, historia, svenska och engelska mm.

— Jag var kvar med kontrakt till -46 och tänkte då fortsätta läsa till officer när jag blev uppkallad till regementschefen på KA4 i Göteborg. Jag tog mig friheten att fråga om hans syn på framtiden och jag minns att han svarade: Jag tror inte det blir någon framtid, efter varje krig har vi nedrustat. Ni får officersgrad, men jag tror ej ni får någon lön enligt graden.

— Det skulle senare visa sig att regementschefen hade fel. Det blev ju precis tvärt om. Två kamrater som stannade kvar är

Allan Sahlin, som nu gått i pension, har ett stort intresse för fackliga frågor. Fadern var personlig vän med Gunnar Sträng, något Allan minns med värme (foto: Conny Nylén).

idag överstelöjtnanter.

— Nåja, det blev Göteborgs Spårvägar istället, som nu var inne i en kolossal expansion. Först arbetade jag som konduktör och senare som förare. Jag gifte mig i den här vevan och minns att en liter mjölk kostade 29 öre. 1946 var spårvägarlönen 2:08 i timmen. Det var 14 öre mindre än på varven.

1957 var det dags att bli anställd på Volvo. Allan kom till säkerhetstjänsten på "gamla" Volvo i Lundby som gärna ville ha fd militärer som vakter. 1965 kom Allan till Volvo Data och har varit trogen sedan dess.

— Jag blev anställd av Anders Svedberg, på något som då hette Administrativ Rationalisering. System- och maskin-

sidan fanns, men Volvo Data hade ännu ej bildats. Jag började som operatör på nattsiftet. Jag hade ju vana vid nattarbete sedan vakttiden.

— I början av 70-talet gick jag över till att arbeta med framför allt kundkontakter mot något som idag kan motsvaras av Volvo Svenska Bil AB.

Säkerhetsfrågor

Säkerhetsfrågor har engagerat Allan mycket under åren på Volvo alltsedan den stora utredningen som resulterade i RACF i mitten av 70-talet och som nu ersatts av ACF2.

— Sista året har jag arbetat med Helpdesk och gjort en hel del registreringar för dem.

Allan vet att berätta roliga

anekdoter från arbetslivet.

— På GS var det tex legalt att säga du till varandra. Därför blev jag både överraskad och förvånad när detta var i det närmaste förbjudet på Volvo i början av 60-talet.

"Kaffemostrar"

Det fanns också något som kallades för "Kaffemostrarnas Klubb" som bestod av ett antal äldre damer som hade privilegiet att dricka kaffe under arbetstid. Kaffepaus var inte tillåtet innan kontorslandskapen kom. För att få äta smörgås eller lagad mat på arbetstid krävdes intyg, och det var en del som hade.

Allan, som varit fackligt engagerad inom SIF, kan också berätta om när han tog upp idén om flexibel arbetstid under en förhandling. Han hade läst en stor artikel i G-P om hur man i Tyskland arbetade flexitid.

— Jag fick inget gehör för idén då. I slutet av 70-talet kom ändå flexibel arbetstid till Volvo. Ett av de första bolagen som prövade det var Volvo Data!

Visar sig för lite

— Volvo Data har blivit stort under de här åren. Förr var vi så pass få att alla kunde träffas nästan varje dag. En nackdel tycker jag är att ledningen visar sig för lite på gräsrotsnivå idag.

— Jag minns att Engellau gick runt nästan varje vecka och pratade med folk på monteringsbanan. Nu är det annorlunda. Jag har inte sett någon ur ledningsgruppen på länge.

— Annars har jag trivts bra på Volvo Data. Jag har bara ljusa minnen. Nu blir det mer tid för båten, kanske blir det en långtur redan i sommar. Avslutningsvis vill jag gärna ge ett råd: Hjälp gärna fram flickor som är duktiga. Det är inte bara skolor som betyder något, utan även sunt förnuft.

ELISABETH LUNDMARK

NÄSTA NUMMER

Manusstopp: 14 augusti

Skicka dina tips och artiklar till
MEMOID: VD.TERMINAL